

DEEL C:BIJLAGEN

BIJLAGEN

- 1. Bouwstenen gebiedsgericht welstandsbeleid**
- 2. Koppeling straatnamen met nummers welstandsgebieden**
- 3. Lijsten rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten**
- 4. Begrippenlijst**
- 5. Nota Welstandsbeleid Reclame-uitingen**

Losse tekeningen bij nota:

Tek nr 1: Gebiedstyperingen gemeente Barendrecht

Tek nr 2: Welstandsniveaus en monumenten (ten westen van Rijksweg A29)

Tek nr 3: Welstandsniveaus en monumenten (ten westen van Rijksweg A29)

BIJLAGE 1: BOUWSTENEN GEBIEDSGERICHT WELSTANDSBELEID

De bebouwde omgeving bestaat uit verschillende woon- en werkgebieden zoals historische dorpscentra, naoorlogse woonwijken en bedrijventerreinen. Er kunnen een aantal gebiedstypen onderscheiden worden die in veel gemeentes voorkomen en daarbij kenmerkende stedenbouwkundige en architectonische eigenschappen vertonen. Deze kenmerkende gebieden vormen dan ook de basisbouwstenen van de gebouwde omgeving. Niet elk gebied zal in elke gemeente voorkomen. Sommige (zeer specifieke) gebieden zullen niet binnen deze indeling vallen. Deze bouwstenen zijn als leidraad gehanteerd bij het opstellen van de gebiedsomschrijvingen (zie deel B) voor de gemeentelijke welstandsnota en als zodanig aangegeven op de bij deze nota bijgevoegde tekening met gebiedstyperingen.

In deze bijlage worden de bouwstenen in algemene zin beschreven:

H historisch gegroeide gebieden:

- H1 historische dorpsgebieden (organisch gegroeid)
- H2 historische dorps bebouwingslinten (open en perceelsgewijs)
- H3 historische stedelijke bebouwing (gesloten en perceelsgewijs)
- H4 gemengde bebouwing
- H5 dijkbebouwing

W planmatig ontworpen woongebieden:

- W1 gesloten bouwblokken (eind 19de begin 20ste eeuw)
- W2 parkachtige woongebieden
- W3 tuindorpen en tuinwijken
- W4 woonwijken in traditionele blokverkaveling
- W5 het Nieuwe Bouwen (moderne stedenbouw, CIAM)
- W6 Forumbeweging (woonerven jaren '70-'80)
- W7 thematische inbreidingen (vanaf jaren '90)
- W8 thematische uitbreidingswijken (metaforen, 90-00)
- W9 individuele woningbouw (vrije sector)

B bedrijvengebieden:

- B1 industrieterrein (grote schaal)
- B2 bedrijventerrein
- B3 kantorenlocatie
- B4 perifere detailhandel

G groene gebieden:

- G1 parken, groengebieden en sportcomplexen
- G2 buitenplaatsen, landgoederen
- G3 boerenerven – agrarisch buitengebied
- G4 natuurgebieden
- G5 recreatieparken en vakantiewoningen

T bijzondere bebouwingsthema's:

T1 hoogbouw

T2 winkelcentrum

T3 instituten

CATEGORIE H: HISTORISCH GEGROEIDE GEBIEDEN

H1 historische dorpsgebieden (organisch gegroeid)

Veel dorpen zijn ontstaan als agrarische nederzettingen. Iedere regio heeft zijn eigen typen, zoals de brinkdorpen, lintdorpen en wegdorpen bij jonge ontginningen. Daarnaast zijn er ook dorpen met een andere ontstaansgeschiedenis, zoals marktplaatsen, strategische vestigingen of nederzettingen met een meer industriële oorsprong.

De oude dorpsgebieden kenmerken zich door relatief open en kleinschalige bebouwing met daarbinnen een zekere variatie. Binnen deze gebieden zijn vaak nog onbebouwde percelen in gebruik als weiland of moestuin. Op enkele plaatsen en met name langs kruisingen van belangrijke wegen komt verdichting voor. Naast wonen zijn er functies als detailhandel en ambachten. In sommige gevallen treffen we nog oude molens, kerken en boerderijen aan.

Oorspronkelijke dorpsgebieden vormen waardevolle elementen in het huidige beeld van de gemeente. Ze vormen de historische context van veel objecten van cultuurhistorische waarde, zijn belangrijke schakels binnen het wegennetwerk en ondersteunen de oriëntatie binnen de gemeente.

H2 historische dorpse bebouwingslinten

(open, perceelsgewijze bebouwing)

Langs de oudere hoofdwegen en uitvalswegen zijn vanuit de historische bebouwingkernen in de loop der tijd bebouwingslinten ontstaan.

Ook ontstonden langs secundaire landwegen op strategische plekken bebouwing.

Veel van deze bebouwingslinten zijn later opgenomen in nieuwe wijken. Vaak is de oorspronkelijke samenhang in het wegennet nog herkenbaar, maar soms zijn het slechts fragmenten in een nieuwe omgeving. Aan het beeld van deze routes is de ontstaansgeschiedenis van de gemeente binnen de oorspronkelijke landschappelijke omgeving af te lezen.

H3 historische stedelijke bebouwing (gesloten, perceelsgewijze bebouwing)

Historische steden hebben in vergelijking tot de meeste historische dorpen een hogere bebouwingsdichtheid, vaak omdat een relatief groot aantal panden binnen de verdedigingswerken werd gebouwd. De straatwanden waren daarom meestal gesloten over meerdere bouwlagen. Het stratenpatroon is vaak grillig en organisch gegroeid. Verspreid over de historische stad komen pleinen voor met daaraan grotere openbare gebouwen van maatschappelijke en culturele aard. Naast de echte historische stadjes hebben ook een aantal dorpskernen een relatief gesloten bebouwing.

H4 gemengde bebouwing

In en rondom historische kernen heeft in de loop der tijd een verdichting van de bebouwing plaatsgevonden. Omdat deze verdichting een langere periode besloeg, zijn uiteenlopende stedenbouwkundige en architectonische principes toegepast. Het resultaat daarvan is een gevarieerd bebouwingsbeeld met een rafelige stedenbouwkundige structuur.

H5 dijkbebouwing

In rivierengebieden en ten behoeve van inpoldering zijn in het verleden veel dijken aangelegd. De laatste jaren zijn veel dijken langs de grote rivieren verhoogd en verlegd in het kader van de dijkverbetering. In sommige gebieden worden dijken doorgestoken als bufferruimte voor de afvoer van het rivierwater. Langs dijken waarover doorgaande wegen lopen komt van oorsprong tegen of onder aan het dijklichaam bebouwing voor. Bebouwing die tegen het dijklichaam is gelegen bezit een bijzondere typologie die is afgestemd op de verlopende peilmaat. Soms komt alleen de kap boven de kruin van de dijk uit en is de bebouwing volledig georiënteerd op de veldzijde. De laatste jaren zijn veelvuldig nieuwe ontwikkelingen gaande met betrekking tot bebouwing aan de dijken. Getracht wordt daarbij de bebouwing specifiek voor de dijksituatie te ontwerpen.

CATEGORIE W: WOONGEBIEDEN

W1 gesloten bouwblokken (eind 19de - begin 20ste eeuw)

Aan het eind van de 19de eeuw zijn in de meer stedelijke gebieden uitbreidingswijken gebouwd met een compacte woonbebouwing. Soms treffen we boven- en benedenwoningen aan waardoor de woningdichtheid vergroot is. De gevelarchitectuur komt met name tot uitdrukking in de vlakke straatwanden. Op de hoeken van de bouwblokken komen vaak verbijzonderingen voor.

W2 parkachtige woongebieden

Met parkachtige woongebieden worden ruim in het groen opgezette woonwijken bedoeld. De samenhang in het omgevingsbeeld wordt met name bereikt door de breed opgezette en groen ingerichte woonstraten, de maat van de bouwmassa's en de groen ingevulde ruimte daartussen, zoals vastgesteld in het stedenbouwkundig plan. In parkachtige woongebieden wordt de overgang tussen privé en openbaar meestal aangegeven via een hekwerk, haag of anderszins. Het erf heeft een groen karakter met soms forse bomen. Ook het straatprofiel is relatief ruim en voorzien van opgaande beplanting. Elk gebied heeft zijn specifieke kenmerken m.b.t. de architectuurstijl, de grootte van kavels en woningen etc. De meeste parkachtige woongebieden zijn enigszins gemengd, waarbij soms ensembles van woningen aanwezig zijn met een sterke onderlinge visuele samenhang.

De traditionele parkachtige woongebieden (villaparken) zijn ontstaan tussen 1860 en 1940. De monumentale villa's en herenhuizen bezitten vaak compacte hoofdmassa's met aan de straatzijden incidenteel een luchtig vormgegeven erker of serre. De panden hebben elk een eigen gezicht waarbij veel aandacht is besteed aan de architectonische kwaliteit en uitstraling.

Ook na de Tweede Wereldoorlog zijn woonwijken gebouwd in een parkachtige of bosrijke setting. De bebouwing bestaat hier vaak uit vrijstaande woningen en bungalows. De architectuur is vaak ingetogen van stijl en minder expressief als in de oude villaparken.

W3 tuindorpen en tuinwijken

In de eerste helft van de twintigste eeuw zijn diverse complexen in het kader van de volkswoningbouw gerealiseerd. Velen daarvan kunnen worden getypeerd als tuindorpen. Kenmerkend is dat ze oorspronkelijk

als samenhangend geheel zijn ontworpen met specifieke architectonisch/stedenbouwkundige kenmerken. In de dorpen treft men de volkswoningbouw vaak aan in kleine clusters aan 'gewone' straten. De architectuur is overwegend ingetogen en sober van opzet met een verfijning in de kleurtoepassing en detaillering.

De complexen zijn in hun oorspronkelijke opzet zowel stedenbouwkundig als architectonisch met zorg ontworpen. Door de samenhang binnen de complexen en de groene inrichting van de straten, pleintjes en voorerven is een aangenaam en vriendelijk omgevingsbeeld ontstaan. In de loop der jaren is de oorspronkelijke inrichting van deze wijken vaak gewijzigd om tegemoet te komen aan de behoefte aan parkeerplaatsen, veilige speelplaatsen en (meer) groen. Daarnaast staat het karakteristieke beeld van de woningen onder druk door de behoefte aan modernisering en vergroting van de woningen. De samenhang binnen de complexen kan daarbij worden aangetast wanneer woningen individueel worden gerenoveerd of gewijzigd.

In de jaren twintig en dertig is een groot aantal wijken gebouwd waarvan de bouwstijl enigszins werd beïnvloed door de architectuur van Frank Lloyd Wright. De woningen hebben forse kappen met ruime dakoverstekken en vaak accenten in de vorm van erkers en loggia's. De ambachtelijke detailleringen met glas-in-loodvensters en de verbanden in het fraaie donkere metselwerk geven de woningen een ingetogen allure. De opzet van deze tuinwijken is vaak ruimer dan de tuindorpen.

W4 woonwijken in traditionele blokverkaveling

In de jaren '50, '60 en '70 zijn veel uitbreidingen gerealiseerd met een eenvoudig patroon van rechte straten met een symmetrisch straatprofiel en bomen op de trottoirs. Langs deze straten zijn woningen gebouwd, veelal in rijtjes van drie of meer, afgewisseld met dubbele en vrijstaande woningen in sommige gevallen met lage flatgebouwen. Soms is sprake van een geclusterde stedenbouwkundige opzet, waarbij sommige buurten doen denken aan de tuindorpen van voor de Tweede Wereldoorlog. De samenhang in het straatbeeld ontstaat onder meer door een ingetogen materiaal- en kleurgebruik.

Kenmerkend zijn het blokvormig stratenpatroon en het straatgericht wonen. De straathoeken zijn open, waarbij de woningen veelal een duidelijk onderscheid hebben tussen voorgevel en zijgevel. Rust in het bebouwingsbeeld ontstaat door de eenvoudige hoofdmassa's en kapvormen, zoals zadeldakken en soms schilddaken. De herhaling van gelijkvormige koppen van bouwblokken geven een karakteristiek beeld naar zijstraten. Voor- en zijtuinen zijn gescheiden van de openbare ruimte door eenvoudige, lage erfafscheidingen. Aanbouwen aan achtergevels

en dakkapellen/dakopbouwen voegen zich soepel binnen de hoofdkarakteristiek van het bebouwingsthema.

Deze woongebieden hebben een overzichtelijk, rustig en relatief groen karakter. De aanwezige complexen zijn in hun oorspronkelijke opzet architectonisch en stedenbouwkundig met zorg ontworpen.

Verstorings van het bebouwingsbeeld doen zich met name voor bij hoekwoningen omdat aanbouwen, bijgebouwen en schuttingen in de zijtuinen vaak op gespannen voet staan met de stedenbouwkundige karakteristiek van de woonwijk. Wanneer woningen afzonderlijk aan particulieren zijn verkocht bestaat het gevaar dat de architectonische samenhang in het straatbeeld langzamerhand verdwijnt. Uitgifte van openbaar groen aan particulieren kan leiden tot een verstoring van de ruimtelijke samenhang.

W5 het Nieuwe Bouwen (moderne stedenbouw, CIAM)

In de jaren '60 en '70 wordt een aantal woongebieden gerealiseerd die geïnspireerd zijn op de ideeën van het Nieuwe Bouwen. In de opbouw van de gebieden is een duidelijke functiescheiding aangebracht tussen wonen, werken, winkelen, groen en verkeer.

In het verkeerssysteem is een duidelijke hiërarchie aanwezig in ontsluitingswegen, woonstraten en autovrije zones. Vaak treffen we experimentele verkavelingsvormen aan, zoals strokenverkaveling en hofverkaveling, waarbij parkeren wordt geconcentreerd en autovrije woonstraten ontstaan. De gebouwen en gebouwcomplexen bestaan uit eenvoudige, rechthoekige bouwblokken die als abstracte composities in de open ruimte zijn geplaatst. Herhalingen van gelijke complexen op, ook wel 'stempels' genoemd, treden op. Stempels zijn veelal opgebouwd uit een mix van bungalows, rijenhuizen en flatgebouwen waarbij de hogere bouwmassa's aan de randen zijn geplaatst met laagbouwcomplexen daartussen. Wijkvoorzieningen zijn geaccentueerd door middel van hoogbouw. In de gebieden is veel open ruimte voor verkeer, groen en waterpartijen.

De industriële bouwmethoden bepalen het uiterlijk van de architectuur. Soms liggen geprefabriceerde bouwdelen en zelfs betonskeletten in het zicht. Veel rijtjeshuizen zijn voorzien van een langskap en in de vrije sector clusters zijn vooral semi-bungalows gebouwd in traditionele stijl; vrijstaand, één/twee bouwlagen met kap. Bij oudere flatgebouwen is vaak veel aandacht besteed aan plasticiteit in de gevel, detaillering en ornamentering; bijvoorbeeld in de uitwerking van portieken, dakranden en balkons.

De waarde van deze wijken schuilt vooral in de stedenbouwkundige

opzet; de ruime, groene aanleg en de compositie van bouwmassa's in de doorlopende open ruimte. De architectonische waarde van de verschillende gebouwcomplexen verschilt onderling sterk. Het oorspronkelijke beeld van de woningen staat vaak onder druk door de behoefte aan modernisering en vergroting van de woningen en de woonomgeving.

W6 forumbeweging (woonerven jaren '70-'80)

Als reactie op de blokverkaveling en de invloed van de "modernisten", die als te zakelijk en monotoon werden ervaren, ontstaat in de jaren '70 de Forumbeweging, die aandacht vraagt voor de menselijke schaal en maat van nieuwe woongebieden. De woongebieden uit deze periode hebben een grillig stratenpatroon en weinig doorgaande wegen. De woningen zijn meestal geclusterd rondom woonerven waarbij een duidelijk onderscheid tussen voor- en achterkanten ontbreekt. De wijken, maar ook delen daarvan zijn sterk naar binnen gekeerd. Een groot aantal van de woningen is niet straatgericht maar georiënteerd op de privé-tuin. Er komen veel variaties voor in de vormgeving openbaarprivé. De architectuur van de woningen is relatief ingetogen en sluit aan bij de jaren '70 mode; donkere, semi-ambachtelijke materialen; bruin hout, rode baksteen en donkere pannen.

De waarde van deze wijken schuilt voornamelijk in de stedenbouwkundige opzet; de ruime groenstructuren die het beeld van de wijken bepaalt. Ook de kleine schaal van de bebouwing en de variatie zijn aantrekkelijk. Waar schuren voor het huis zijn geplaatst ontstaan soms rommelige situaties. Het zicht op de achtertuinen kan een negatieve invloed hebben op de kwaliteit van het openbaar gebied. In grotere wijken ontbreken veelal visueelruimtelijke aanknopingspunten voor de oriëntatie.

Op enkele plekken dringen gesloten en weinig aantrekkelijke achtererfafscheidingen op tot aan de openbare weg. Uitbreidingen aan de woningen aan de straatzijde kunnen de rust en de samenhang binnen het bebouwingsbeeld verstoren

W7 thematische inbreidingen (vanaf jaren '90)

Deze nieuwe woongebieden worden gebouwd binnen bestaande kernen op stukken grond die vrij komen door verlies van functie (veelal oude bedrijvigheid, ziekenhuizen e.d.). Ze zijn marktconform gebouwd en krijgen een duidelijke imago mee dat ondermeer naar voren komt in een uitgesproken architectuur. Bij de ontwikkeling van de gebieden wordt veel aandacht besteed aan de architectonisch/ stedenbouwkundige uitstraling. In de verkavelingsopzet wordt weer gestreefd naar een helder

onderscheid tussen openbaar en privé. Enkele inbreidingen in historische dorpsgebieden zijn als hofjes op binnengebieden ontwikkeld. Bij de ontwikkeling van deze gebieden is veel aandacht besteed aan de architectonisch/stedenbouwkundige uitstraling. In reactie op de monotone architectuur van de naoorlogse woningbouw heeft de nieuwe woonbebouwing een frisse en gevarieerde uitstraling. De inrichting van de openbare ruimte is veelal met zorg ontwikkeld.

Bij de woningen ontbreekt veelal de nodige bergruimte waardoor op de achtererven tuinhuisjes en bergingen worden gebouwd. Ook worden de woningen vaak na enige tijd uitgebreid met een zolderkamer, een erker, serre of uitbouw aan de achterzijde.

Bij de ontwikkeling van nieuwe woongebieden en complexen wordt de architecten en ontwikkelaars steeds meer gevraagd om een ontwerp voor erfscheidingen en optionele uitbreidingen zoals erkers, dakkapellen en serres mee te nemen in het totaalplan.

W8 thematische uitbreidingswijken (metaforen–vanaf jaren '90)

Als reactie op de naoorlogse architectuur en stedenbouw vindt eind jaren '80 een omslag plaats in het ontwerp van nieuwe woongebieden. Ook de veranderende volkshuisvestingsopgave is hierop van invloed. De woningnood is achter de rug en er wordt meer marktconform gebouwd. De nieuwe woongebieden krijgen een duidelijke imago mee dat ondermeer naar voren komt in een uitgesproken architectuur. Soms wordt teruggegrepen op architectuurstijlen uit het verleden. Er ontstaan buurten met geheel verschillende architectuur, bijvoorbeeld van neotraditioneel (jaren 30-stijl) tot neo-modern (kubistische, staal, beton, glas).

Bij de ontwikkeling van deze gebieden wordt veel aandacht besteed aan de architectonisch /stedenbouwkundige uitstraling. Per blok, straat of buurt komen vaak meerdere typen woningen voor. In de stedenbouwkundige opzet van de wijken krijgen de verschillende architectuurthema's een bewuste plek toegewezen, zodat ook het beeld van de wijken als geheel wordt ondersteund. Enkele grote lijnen, die soms teruggrijpen op een historische route, verbinden visueel de buurten binnen een wijk. In de verkavelingsopzet wordt in tegenstelling tot de wijken uit de voorgaande decennia weer gestreefd naar een helder onderscheid tussen openbaar en privé. Er worden weer echte woonstraten en bouwblokken gemaakt, waarbij de voorzijde is gericht naar de straat en in de binnengebieden aan de achterzijde de private achtertuinen zijn gelegen.

W9 individuele woningbouw (vrije sector)

Individuele woningbouw bestaat uit veelal vrijstaande, gevarieerde woningen van één of twee bouwlagen met kap. De straten en buurten hebben een groen, en vaak dorps karakter. In de loop der jaren zijn de invloeden van diverse stedenbouwkundige stromingen ook in de vrije sectorwijken ingebracht.

De woningen van rond de jaren vijftig zijn gesitueerd aan rechte straten met trottoir, straatbomen en heestervakken. Het kleurgebruik in de detaillering van deze woningen, zoals houtwerk in de gevel, is overwegend donker. In deze periode gaat het vaak om kleinere inbreidingsplannen.

De straten vanaf het eind van de 20e eeuw zijn veelal geknikt met korte zijstraatjes en loopstroken in plaats van echte trottoirs. Het openbaar groen bestaat uit heestervakken met straatbomen. Hier gaat het naast kleine inbreidingsplannen ook om hele wijken en buurten aan de rand van de bebouwde kom.

De woningen zijn veelal individueel ontworpen en hebben daardoor een eigen en herkenbaar gezicht. Als er voldoende ruimte tussen de panden aanwezig is, wordt een afwisseling in kleur- en materiaaltoepassing als prettig ervaren. Indien de kavels aan de krappe kant zijn en de ruimten tussen de woningen minimaal, werkt de diversiteit in het woningbeeld veelal negatief en ontstaan rommelige, onsamenhangende straten. De ruimere woongebieden zijn dan ook minder kwetsbaar dan compactere woongebieden. De laatste jaren wordt in de vrije sectorgebieden veel aandacht besteed aan de ruimtelijke kwaliteit o.a. in de vorm van beeldkwaliteitplannen.

CATEGORIE B: BEDRIJFSGEBIEDEN

B1 industrieterrein (grote schaal)

In Zuid-Holland en Zeeland zijn enkele grootschalige industrieterreinen te vinden, zoals Europoort (Rotterdam) en het Sloegebied (Vlissingen). Met name het productieproces bepaalt hier het uiterlijk van de industriële bebouwing door de aanwezigheid van schoorstenen, opslag(tanks) en installaties. Omdat industriële functies vanwege geluidshinder en stankoverlast op afstand van de bebouwingskernen zijn gelegen, ontstaat vaak een scherp contrast tussen het industrieterrein en het omliggende landschap.

B2 bedrijventerrein

Bedrijventerreinen zijn er in veel vormen en maten. Van oorsprong kwam bedrijvigheid voor langs ontsluitingen over het water (rivieren, kanalen, weteringen) en het spoor. Later werd veel bedrijvigheid ontwikkeld langs provinciale en rijkswegen. De laatste jaren zien we enorme ontwikkelingen op de zogenaamde “zichtlocaties” langs de autosnelwegen. In de kleinere kernen komt kleinschalige bedrijvigheid voor waar lokale ondernemers dicht bij huis hun bedrijf voeren in de ambachtelijke sfeer. De bebouwing bestaat veelal uit eenvoudige loodsen met een kleine kantoor- en kantingedeelte.

In de grotere kernen en in de buurt van de autosnelwegen hebben zich de laatste decennia de zogenaamd logistieke transportcentra ontwikkeld. Immense opslagloodsen met rijen “loadingdocks” bepalen het beeld van deze grootschalige bedrijventerreinen. De laatste jaren is veel zorg en aandacht besteed aan de ruimtelijke kwaliteit van bedrijventerreinen. De vormgeving van de bebouwing en de inrichting van de openbare ruimte en de bedrijfspercelen wordt vaak geregisseerd door middel van beeldkwaliteitplannen.

B3 kantorenlocatie

De zogenaamde kantorenlocaties zijn gebieden waar hoofdzakelijk bedrijven in de kantorensfeer zijn gevestigd. De inrichting van deze terreinen is dan ook afgestemd op de toestroom en aanwezigheid van grotere aantallen werknemers. In sommige gevallen is een parkachtige inrichting nagestreefd om de verblijfswaarde te vergroten.

B4 perifere detailhandel

Aan de rand van grotere kernen treffen we vaak gebieden aan waar grootschalige detailhandel is gevestigd. De grotere doe-het-zelf- en kluswinkels, alsook diverse groothandels zijn hier gevestigd. Op deze terreinen zijn grote parkeerterreinen aanwezig om te voorzien in de grote toestroom van winkelend publiek.

B5 kassengebieden

Een specifieke vorm van bedrijfsterreinen is te vinden in grote delen van het Westland en ten noorden van Rotterdam. De agro-industrie in de vorm van teelt onder glas bepaalt hier het beeld. Door eenzijdige concentratie op de realisatie van productieoppervlak domineert het glas. Daarnaast vallen de bijbehorende productiemiddelen als waterbassins,

verwarmingsunits en specifieke tuinderswoningen op.

CATEGORIE G: GROENE GEBIEDEN

G1 parken, groengebieden en sportcomplexen

Stadsparken komen in veel gevallen voor op voormalige verdedigingslinies die aan het eind van de 19de eeuw zijn geslecht. Ook voormalige landgoederen zijn in het verleden als wandelpark voor het publiek opengesteld.

Groengebieden komen verspreid in de dorpen en steden voor. Met name vanaf de jaren zestig werden ruime groene lobben in de stedenbouwkundige structuur opgenomen als scheiding tussen verschillende wijken of buurten.

Sportcomplexen komen van oudsher voor aan de randen van kernen. Oudere sportcomplexen zijn later ingebouwd door nieuwere uitleggebieden en daardoor midden in de bebouwde kom komen te liggen. Op deze complexen is meestal bebouwing aanwezig in de vorm van kantines met kleedlokalen, sporthallen en tribunes.

G2 buitenplaatsen, landgoederen

Buitenplaatsen en landgoederen komen op enkele plaatsen voor.. De laatste jaren wordt vanuit de rijksoverheid het aanleggen van nieuwe landgoederen gestimuleerd.

Op de oudere buitenplaatsen en landgoederen is vaak de monumentenwet van toepassing. Deze stelt hoge eisen aan wijziging en onderhoud van de bebouwing. Bij de welstandsbeoordeling met betrekking tot beschermde buitenplaatsen en landgoederen wordt in principe uitgegaan van een zorgvuldige omgang met de historische waarde van de bebouwing. Bij niet beschermde buitenplaatsen en landgoederen zal per geval bekeken moeten worden wat de kansen zijn voor behoud, herstel of aanpassing.

G3 boerenerven – agrarisch buitengebied

In Zuid-Holland en Zeeland treffen wij een rijke verzameling van gebieden aan die zijn ontstaan vanuit verschillend agrarisch grondgebruik. Diverse methoden van akkerbouw en veeteelt zijn in de loop der eeuwen in de vorming van het landschap tot uitdrukking gekomen en worden nu als cultuurhistorisch waardevolle gebieden beschermd. Denk

hierbij aan het veenweidegebied in de waarden, het slagenlandschap in midden-Holland, de bollenteelt nabij de kust en de akkerbouwgebieden op de eilanden.

De oudere erven nemen een eigen positie in binnen het landschap. Meestal liggen ze op de overgang van hoge naar lage gronden. Het zijn clusters van relatief forse bouwmassa's; onregelmatig ten opzichte van elkaar geplaatst. Veel oude erven zijn daarnaast belangrijke schakels in de landschappelijke structuur. De oude gebouwen vormen een waardevol en cultuurhistorisch erfgoed.

De "jongere" erven liggen langs een weg. Meestal is het voorhuis naar de weg gekeerd en liggen daarachter de schuren in een rechthoekig patroon. Sommige erven maken deel uit van een bebouwingslint. De laatste jaren vindt er een ingrijpende schaalvergroting plaats in de agrarische bebouwing. De oudere, bakstenen schuren maken plaats voor grote damwand loodsen. Deze verhouden zich vaak moeizaam met de van oudsher aanwezige bebouwing en de schaal van het landschap. Ook vindt er op voormalige boerenerven een functieverhuizing plaats naar wonen en andersoortige bedrijvigheid. De oorspronkelijke karakteristiek van de erven staat hierdoor eveneens onder druk.

G4 natuurgebieden

In Zuid-Holland en Zeeland is welhaast iedere vierkante meter een keer door mensenhanden bewerkt. De diversiteit in het landschap is door de verschillende wijzen van bewerking erg groot. Nu de laatste jaren de waardering voor "de natuur" stijgt en het voor de agrariërs steeds moeilijker wordt gemaakt in Nederland bedrijf te voeren, worden steeds meer gebieden bestempeld tot natuurgebied. Instanties als Staatsbosbeheer en Stichting Natuurmonumenten en het hebben thans een groot aantal gebieden in beheer. Veelal zijn deze gebieden voor het recreërend publiek toegankelijk gemaakt door fiets- en wandelpaden.

In deze gebieden komt sporadisch bebouwing voor. Het toevoegen van nieuwe bebouwing wordt vanuit overheidswege tegengegaan. Uitgangspunt hierbij is dat natuur en bebouwing slecht samengaan en een scheiding daartussen gehandhaafd moet blijven.

G5 recreatieparken en vakantiewoningen

Verspreid over de provincie komen recreatieparken voor, bijvoorbeeld bungalowparken, die projectmatig zijn opgezet. Ook komen gebieden voor waar in eigen beheer vakantiewoningen kunnen worden gebouwd.

De laatste jaren is veel ophef ontstaan omdat veel vakantiewoningen permanent worden bewoond. Deze ontwikkeling wordt aangewakkerd door de ruime mogelijkheden die de bestemmingsplannen bieden voor het bouwen van ruime “vakantiewoningen”.

Recreatieparken en zogenaamde bungalowparken zijn meestal rondom een klein centrum met voorzieningen gelegen. De woonbebouwing is veelal geclusterd in kleinere eenheden die ontsloten worden door kronkelende wegen en wandelpaden. De parken zijn meestal op zichzelf gelegen en naar binnen gekeerd.

CATEGORIE T:

BIJZONDERE BEBOUWINGSTHEMA'S

T1 hoogbouw

Meestal wordt onder hoogbouw verstaan bebouwing hoger dan 20 meter. Incidenteel komt hoogbouw voor in de oudere centra. Langs belangrijke uitvalswegen en op kruisingen van hoofdwegen komt incidenteel hoogbouw als stedenbouwkundig accent voor. Aan de rand van woonwijken uit de jaren zestig en zeventig komen soms grotere clusters van hoogbouw voor in langgerekte bouwmassa's van vier tot acht lagen. De impact van hoogbouw op het beeld van stad of dorp is zeer groot.

T2 winkelcentra

Vanaf de jaren zestig komt het “Lijnbaanconcept” in zwang. Nieuwe winkelcentra worden gebouwd waar men, ook als het regent, droog kan winkelen. Vanaf de jaren zeventig worden de overdekte winkelcentra, de zogenaamde “shoppingmalls” populair. De laatste jaren ontstaat weer waardering voor de oorspronkelijke architectuur van historische winkelpanden en worden de bovenmaatse luifels massaal van de gevels gehaald waardoor de oude gevels weer aan het licht komen.

T3 instituten

Onder instituten worden grotere bebouwingscomplexen verstaan die min of meer solitair zijn gelegen. In elke regio zijn wel bepaalde instituten gelegen, zoals militaire kazernes, opleidingsinstituten, verzorgingstehuizen en solitair gelegen bedrijven. De bebouwing is veelal naar binnen gekeerd en ingebed in een groene en soms parkachtige terreininrichting.

BIJLAGE 2: KOPPELING STRAATNAMEN MET WELSTANDSGEBIEDEN

Bij de beoordeling van een bouwplan op welstandsaspecten dienen de algemene criteria te worden aangehouden zoals die zijn omschreven per welstandsgebied. Onderstaande lijst geeft een overzicht van de straatnamen in relatie tot het nummer van de in deel B in paragraaf 5.3. omschreven welstandsgebieden.

Welstandsgebieden - alfabetisch op straatnaam

per 1 juni 2003

straatnaam	huisnrs.	gebiedn r.
A		
aak	1-59	7
aalborg	2-12	25
aalwater	1-22	12
aardbeienpad	1-10	5
abeel	1-8	6
achterom	61-121	5,16
achterzeedijk	2-14 (even)	3,28
achterzeedijk	36-80 (even)	3
achterzeedijk	1-11 (onev.)	28
achterzeedijk	35-55 (onev.)	3
achterzeedijk	57	24
achterzeedijk	59-89 (onev.)	28
adolfstraat, graaf	1-11	4
akkerwinde	1-18	5
albardastraat, ir.	2-10	5
alblas	1-36	5
alkmaardermeer	1-20	12
alsemhof	1-33	5
amelanderoog	1-13	14
amstelmeer	1-96	12
appeltuin	1-18	5
ariahof	1-18	8
asserstraat		20
aubadestraat	1-16	8
avenue carnisse	1-169	12
B		
baarswater		12
bachlaan	1-27	8
bakemaveld	1-20	10
bakkersdijk	1-45	2,3
banjohof	1-67	8
barendrechtseweg, 1e	2-78 (even)	28
barendrechtseweg, 1e	80-180 (even)	2
barendrechtseweg, 1e	1-65 (onev.)	31

barendrechtseweg, 1e	143-177 (onev.)	2
barendrechtseweg, 2e	184-404 (even)	2
barendrechtseweg, 2e	181-225 (onev.)	5
barendrechtseweg, 2e	349-351	7
barendrechtseweg, 3e	414-450 (even)	3,29
barendrechtseweg, 3e	454	29
barendrechtseweg, 3e	415-471 (onev.)	2
barendrechtseweg, 3e	541-565 (onev.)	29
barendregt-akker		13
bark	1-217	7
bartokplantsoen	1-54	8
beatrrixstraat	1-28	4
beemd, de	2-30	6
beethovensingel, van	1-18	8
beltmolen	1-70	7
beltmolen	1-17	7
bergeend	1-21	7
bergen	9-17	25
berkenwede	1-139	12
berlagedreef	1-157	10
bernhardstraat, prins	1-60	4
bessenpad	1-9	5
beugkant	1-83	12
beukenwede	1-146	12
beuningenhaven, van	1-142	12
beverenvliet, van	1-97	7
biezen	1-8	6
binnenhof	1	5
binnenlaantje	2-4	5
binnenlandse baan	1-138	5
bizetstraat	1-77	8
boeier	1-168	7,15
boekdrukkerij	1-6	13
boelehaven	1-64	12
boerhaavelaan	1-50	9
boetzelaervliet, van den	1-46	7
boezemweg	30	29
boomgaard	1-22	5
boterbloem	1-18	6
botter	1-135	7
braamwede	1-49	12
braassemermeer	1-91	12
brahmsstraat	1-93	8
brakelvliet, van	1-49	7

brandsma-akker	1-5	13
bremen	5	25
brielsemeer	1-58	12
broekveld, van den	1-28	10
bronkhorstvljet, van	1-34	7
brucknerstraat	1-91	8
brugge	1-5	25
buitenlandse baan	1	5
burrie	2-16	5
bijdorp-oost	1-82	22
bijdorp-west	1-65	22
bijdorpplein	1-41	22

C

calandhaven	1-12	12
camperstraat, petrus	1-12	9
cantatelaan	1-55	8
carnisseweg	1-99	2
carnisseweg	100-110	28
catsvljet, elisabeth	1-36	15
cellolaan	1-35	8
centrum, 't		18
charloisse lagedijk	366-510A	28
chopinstraat	1-70	8
concertweg	1-156	8
cuypersdreef	1-150	10

D

devel	1-13	5
dierensteinweg	2-12 (even)	7
dierensteinweg	14-30 (even)	18
dierensteinweg	9-13 (onev.)	18
dillelaantje	1-11	5
dintel	1-62	5
distel	1-17	6
distelvink	1-23	7
doesburgveld, van	1-42	10
donge	1-52	5
donk	1-11	18
doormanplein	1-8	1
dordtsestraatweg	1-116	3,31
dorpsstraat	118-166 (even)	1,2
dorpsstraat	168-208 (even)	1
dorpsstraat	214-250 (even)	3
dorpsstraat	121-191 (onev.)	1
dorpsstraat	205-235 (onev.)	3
dorpsstraat-oost	1-34	2

drogerij	1-15	13
drontermeer	1-45	12
druivenpad	1-6	5
dudokdreef	1-23	9
duin-akker, van		13
duindoornwede	1-19	12
dunantlaan, henry	1-3	28
dussenvliet, van der	1-77	7

E

ebweg	1-73	19
eemmeer	1-30	12
eesterenveld, van	1-47	10
eikenwede	1-123	12
ekster	1-17	7
elzenwede	2-58	12
emmastraat	1-68	4
ereprijs	1-9	6
eriks-akker		13
erkens-akker		13
escudostraat	2	21
esdoornwede	1-12	12
espenwede	2-24	12
essenwede	1-78	12
evertsenstraat	2-16	9

F

fazant	1-17	7
flensburg	1-7	25
foreestlaan, van	1-29	9
frambozenpad	1-9	5
fruit, 't	1-36	5
fugahof	1-12	8
fuikkant	1-22	12

G

gaatkensplaat		12
gaffelaar	1-30	7,15
gaspelwede	1-20	12
gdansk		25
gebroken meeldijk	2-78 (even)	18
gebroken meeldijk	80-88(even)	4
gebroken meeldijk	1-49 (onev.)	2
gebroken meeldijk	63-111 (onev.)	18
gebroken meeldijk	113-165 (onev.)	2
geepwater		12
gent	3	25
gentiaan	1-29	6
getijmolen	1-15	7
giessen	1-39	5

glasblazerij	1-42	13
gooimeer	1-18	12
gouman-akker		13
gouwe	1-11	5
gouwe	32-54	5
grensweg		18
grevelingenmeer	2-138	12
griegplantsoen	1-51	8
grondmolen	1-91	7

H

haagwinde	1-18	6
hamburg	1-204	25
handelscentrum zhz	1-61	18
händelstraat	1-38	8
harderwater	1-80	12
haringwater	1-21	12
harplaan	2-40	8
havenhoofd		12
haydnsingel	1-55	8
hazelaarwede	1-23	12
heegermeer	1-18	12
heinstraat, piet	1-15	2,5
helfrichstraat	1-31	9
hendrikse-akker		13
hendrikstraat, prins	1-27	4
heulweg	2-12	3
hobokenhaven, van	1-69	12
hoefslag	1-71	6
hoeker	1-31	7
hoffstraat, van 't		20
hogendorpsingel, van	2-14	5
hudighaven	1-48	12
hulststraat, van	1-43	9
hulstwede	1-41	12

I

iepenwede	1-51	12
irenestraat	1-80	4

J

jaagpad	1-69	6,15
jansen-akker		13
julianastraat	1-23	4

K

kabbelkant	2-42	12
kamerlingh	2-32	20
onnesweg		
kant	2-30	6
karveel	1-23	7

keerweer, de	1-10	5
kempenaar	1-135	7
kerkweg	1-58	2,6
kersentuin	1-19	5
kervellaantje	1-13	5
ketelmeer	1-52	12
keijzer-akker		13
kievit	1-17	7
klaproos	1-46	6
klarinetweg	1-107	8
klavecimbelweg	1-22	8
klaver	1-16	6
klipper	1-189	7
klompenmakerij	1-46	5
koedood	1-40	3,28
koetsveld-akker, van		13
kofschip	1-50	7
kogge	1-24	7
kolding	1-11	25
kolk, de	1-22	5
kolkleede	9-26	11
kooiwalbos	1	28
kooiwalweg	1-15	28
koopliedenweg	1-38	18
kopenhagen	5	25
koperslagerij	1-44	13
koperwiek	1-17	7
koraallaan	1-88	8
korenbloem	1-31	6
korianderhof	1-60	5
korte koedoodsedijk	1-2	3
kouwenhoven-akker		13
kraag	1-30	6
krans	1-30	6
kreeftwater	2-80	12
kreek, de	1-29	5
kring	1-30	6
kröllerhaven	2-12	12
kronenburgvliet, van	1-44	7
kroos	1-29	6
kruidentuin	1-10	5
kruizemunthof	1-28	5
kuilkant	1-169	12
kuiperij	1-13	13
kuyperstraat, dr.	1-35	5
kwikstaart	1-76	7
L		
lamoen	1-31	5
lauwersmeer	2-62	12
lavendelhof	1-73	5

leekstermeer	1-19	12
leerloerij	1-47	13
leidenvliet, van	1-22	7
lekstraat	1-54	5
linde	1-8	6
lindehoevelaan	1-22	2,5,16
linden-akker, van der		13
linge	1-38	5
lisleede	1-20	11
lodewijkstraat, graaf	1-18	4
logger	1-19	7
lohmanstraat, mr.	1-60	5
londen	2-24	25
lorentzweg	2-26	20,28,31
lübeck	4-34	25
lijsterbeswede	1-129	12

M

maasdam-akker		13
maaskantveld	1-30	10
maasstraat	1-31	5
maertensvliet, arent	1-91	7
mahlerstraat	1-90	8
mandenmakerij	1-21	13
mandolinehof	1-55	8
margrietsingel	2-20	4
marjoleinlaan	1-335	5
markermeer	1-56	12
marijkesingel	1-45	4,7
mauritsstraat, prins	1-18	4
mazurkastraat	1-56	8
meerwedensingel	1-165	12
meeshaven	1-18	12
meet, de	1-30	6
meidoorn	1-21	6
menuethof	1-12	8
merwedestraat	1-38	5
meulenstraat, van der	1-51	9
meije	2-10	5
middeldijk	2, 28-94 (even)	3
middeldijk	110-124 (even)	28
middeldijk	1-119 (onev.)	3
middeldijkerplein	1-300	17
middelweg	1-11	23
midden, 't		18
middenbaan	17-116	16
minnebekevliet, van	1-21	7
moekestorm-akker		13
molenleede	1-61	11,15

mooystraat, cornelis de	1-42	9
morellenpad	1-6	5
morgenster	1-25	6
mozartstraat	1-248	8
müllerhaven	2-84	12
muziekplein	1-76	8
mijnweg	1-10	18
N		
nassastraat	1-24	4
nieuwstraat		18
nocturnestraat	1-41	8
noldijk	1-204	3
noorderhoeve	1-4	13
noordersingel	1-51	12
noordstraat		18
notenhof	1-55	5
O		
oemvliet, jan gillis	1-45	7
olmenwede	2-46	12
ommerenhaven, van	1-77	12
onderlangs	1-42	5,16
oosteinde	1-18	18
operastraat	1-50	8
opslag		18
oranjestraat	1-53	4
oratoriumhof	1-11	8
oslo	1-33	25
oude haven	1-93	6
ouvertureweg	1-49	8
oversloot		18
P		
paddeweg	1-71	6
pallandtvliet, van	1-35	7
papaver	1-10	6
pastoralehof	1-12	8
patrijs	1-22	7
peppelwede	1-50	12
perentuin	1-18	5
pesetastraat	2-56	21
pinksterbloem	2-48	6
plataan	1-8	6
platehaven		12
polkastraat	1-56	8
pompevliet, jacoba	1-67	7
ponder	1-15	5
portlandse baan	1-17	12,17,28
pottenbakkerij	1-24	13

preludehof	1-15	8
pruimentuin	1-19	5
puccinistraat	1-41	8
punter	1-85	7
R		
raaigras	1-17	6
rak, 't	1-28	5
randmeer	1-72	12
ranonkel	1-20	6
ratelaar	1-29	6
ravelplantsoen	2-24	8
ravesteyndreef, van	1-98	10
reepkant		12
reling	1-109	17
reijerwaardseweg	1-73	3
riederakker	1-24	13
riederare	1-21	13
riederbeemd		13
riederbunder	2-86	13
riederdelft	1-44	13
riedergaarde	2-32	13
riederhagen	1-39	13
riederhoeve	1-47	13
riederhof	1-40	13
riedermeet	1-84	13
riedermorgen	1-83	13
riederstee	1-48	13
riedertuin	1-83	13
riederveld	1-52	13
riedervoorling		13
riederwerf	1-26	13
riedevliet, van	1-154	7
riet	1-17	6
rietdekkerij	1-55	13
rietgors	1-269	7
rietleede	1-15	11
rietvelddreef	1-92	10
riviermolen	2-16	7
roentgenhaven	1-24	12
rondom		18
rongen	2-20	5
rooverevliet, de	1-12	7
rossinisingel	1-27	8
rostock	3	25
rottumeroog	1-14	14
rozemarijnsingel	1-37	5
ruim, het	1-35	7
ruyschstraat, frederik		9
ruyshaven	1-11	12
ruysterstraat, de	1-49	5

rijkevorselhaven, van rijnstraat	1-18 1-21	12 5
S		
schaatsbaan	1-140	6
schaepmanstraat, dr.		5
scharwater	1-75	12
scheldestraat	1-89	5
schiermonnikoog	1-18	14
schildmeer	1-65	12
schipleede	9-26	11
schipmolen	2-28	7
schoener	1-127	7
schokker	1-56	7
schouw	1-63	7,15
schrijnwerkerij	1-29	13
schubertdreef	1-95	8
schweitzerstraat, albert	1-15	9
serenadelaan	1-125	8
singel	1-55	1
sleedoornewede	1-19	12
slotermeer	1-56	12
sluisleede	1-83	11
smederij	2-40	5
smithaven	1-59	12
smitshoek	1-133	3
smitshoekse baan	23-25	13,28
sneekermeer	1-55	12
sonatelaan	1-62	8
spieringwater	1-14	12
spinetstraat	1-37	8
spinnerij	1-37	13
spits	1-84	7
spoorwegemplac.	1-18	18
stadsmolen	2-36	7
standerdmolen	1-110	7
stationsweg	1, 2-46 (even)	5
stationsweg	9, 56-118 (even)	4
stationsweg	120-150 (even)	29
steekkant	1-167	12
stellingmolen	1-99	7
stuurwater	1-35	12
stockholm	1-42	25
strausslaan	1-128	8
strawinskysingel	1-11	8
swarttouwhaven	2-70	12
swinleede	2-14	11
symfoniestraat		8

T

talmaweg	1-157	2
terschellingeroog	1-14	14
texeleroog	1-13	14
thorbeckestraat, mr.	1-39	5
thurleede	1-20	11
tingieterij	1-18	13
tjalk	1-158	7
tochtleede	1-24	11
tomatenpad	1-10	5
torenmolen	1-169	7
torenvalk	1-44	7
touwslagerij	1-29	13
triangelweg	1-23	8
trompstraat	1-40	5
trondheim	1-24	25
tuindersweg	2-40	18,19

V

valeriaan	2-20	6
vecht	1-35	5
vederhaven	1-19	12
veersemeer	1-60	12
veilingweg		18
veldhoen-akker		13
veluwemeer	1-24	12
verdistraat	1-98	8
vioolhof	1-87	8
vlak, 't	1-15	5,16
vlielanderoog	1-18	14
vlierwede		12
vlietweg	1-97	6
vlist	2-20	5
vlugtveld, van der	1-24	10
voordijk	252-497	3
vormhaven, van der	1-88	12
vossermeer	1-16	12
vrijenburgweg	2-6	28

W

waalstraat	1-38	5
waalsweg, van der		20
waddenring	1-303	14
wagemaker-akker		13
wagenmakerij	1-85	5
wagnerstraat	1-8	8
walmolen	1-76	7
wassenaarvliet, van	1-13	7
weerkant	1-168	12
weerom, 't	1-11	5
wester hordijk	215	3

weststraat		18
wierstraat, johannes	2-12	9
wilg	1-28	6
wilgenwede	1-71	12
wilhelminastraat	1-51	4
willem-alexanderplantsoen	1-210	7,15
willemstraat, prins	1-18	4
windhalm	1-16	6
windsingel	1-164 (even)	5
wolweverij	1-31	13

IJ

ijmeer	1-51	12
ijsbaan		18
ijssemeer	1-51	12
ijssestraat	1-24	5

Z

zadelmakerij	2-22	5
zalmwater	1-175	12
zandmeer		12
zeeg, de	1-64	5
zeemanstraat	1-79	20
zernikestraat		20
zevenbergsedijkje	6	21
ziedewij	1-56	18
ziedewijdse baan		2,7
ziedewijdsedijk	1-111 (onev.)	2
ziedewijdsedijk	113-123 (onev.)	3
ziedewijdsedijk	46-118 (even)	3
ziedewijdsekade	1-92	29
zilverschoon	1-15	6
zoommeer	1-23	12
zuideinde	1-152	18
zuidersingel	2-304	12
zuidlaardermeer	1-20	12
zuidplein		18
zwaluw	1-22	7
zwartemeer	1-56	12
zweth	2-62	18
zwing	2-16	5
zwingeldam	1-11	3,15
zijlleede	9-28	11

BIJLAGE 3: LIJSTEN RIJKSMONUMENTEN EN GEMEENTELIJKE MONUMENTEN

LIJST VAN RIJKSMONUMENTEN IN DE GEMEENTE BARENDRECHT (2003)

straat en huisnummer redengevende omschrijving

Achterzeedijk 48	Hoeve "Dijkzicht". Goed voorbeeld van het middenlangsdeeltype in de Vlaamse schuurgroep, 18e eeuw. Gepleisterd woonhuis onder hoog rieten schilddak, stal onder rijzig rieten wolfdak.
Carnisseweg 54	Hoeve van het Vlaamse middenlangsdeeltype, 18e eeuw. Het in de 19e eeuw gewijzigde woonhuis heeft in de voorgevel drie houten kruiskozijnen bewaard. Stal onder rieten wolfdak.
Charloisse Lagedijk 364	Pendrechtse molen. Vanuit Rotterdam naar Barendrecht verplaatste molen. Redengevende omschrijving bij de Rijksdienst voor de Monumentenzorg opgevraagd.
Doormanplein 6	Pand waarvan de gevel ingezwenkte zijkanten en een houten kroonlijst heeft. Eerste helft 19e eeuw. Deuromlijsting met pilasters en hoofdgestel.
Dorpsstraat 141	Op de hoek van het Doormanplein gelegen complex, bestaande uit het vroeg-19e eeuwse woonhuis van een boerderij met ingezwenkte gevel en achterhuis met 17e eeuwse puntgevel aan het Doormanplein. Op de hoek een uitgebouwde erkerkamer met schilddak, vroeg 19e eeuw. Vensters met vijftien- en zesruitsschuiframes.
Dorpsstraat 142	Huis "Waalesteyn". Deftig herenhuis uit het begin van de 19e eeuw met verdieping en omlopend schilddak, waarop hoekschoorstenen. Kroonlijst met gesneden Lodewijk XVI-panels. Deuromlijsting met pilasters en gesneden deur. Geprofileerde vensterdorpels. Eenvoudige, bakstenen hekje's.
Dorpsstraat 148	Hervormde Kerk. Eénbeukig gebouw uit het eerste kwart van de 16e eeuw met driesijdige koorsluiting en bakstenen venster- traceringen. Westgevel en bakstenen klokkentorentje uit 1787. In de koorsluiting een gotische steen met opschrift in reliëf. Uitbouw aan de noordzijde uit de 18e en 19e eeuw. De kerk draagt een gotisch houten tonggewelf met een in 1962 aangebrachte beschieting. Het gebouw is gerestaureerd in 1962. Tot de inventaris behoren: preekstoel, 17e eeuw met twee koperen lichtarmen, een lezenaar en een doopbekkenhouder; vier lichtkronen, 18e eeuw en een aantal zerken, 17e en 18e eeuw.

Dorpsstraat 152	Watertoren ten behoeve van drinkwatervoorziening gebouwd in 1912 in een Overgangsstijl met elementen uit de Italiaanse Renaissance. Gekoppeld aan een ronde toren met octogonaal kegeldak. Symmetrische dubbele bordestrap.
Dorpsstraat 168	Boerderij van het Vlaamse middenlangstype, derde kwart 19e eeuw. Woonhuis met ingezwenkte gevel, getoogde vensters, waarin zesruitsschuiframes en dubbele deur met bovenlicht en hoofdgestel op gesneden consoles. Schuur onder hoog, rieten wolfdak.
Dorpsstraat 177	Boerderij "Dorpzicht", van oorsprong veel oudere boerderij is in 1891 herbouwd, waarbij de in Neoclassicistische stijl uitgevoerde delen van het laat 18de of vroeg 19de eeuwse interieur zijn gehandhaafd.
Dorpsstraat-Oost 27	Boerderijcomplex bestaande uit een in 1910 gebouwde boerderij van het dwarsdeeltype en een houten tuinkoepel in de voortuin van de boerderij uit de eerste helft van de 20ste eeuw. Op bijzondere wijze vormgegeven en gedetailleerde boerderij in een aan de Art Nouveau verwante Overgangsstijl.
Middeldijk 84-86	17e eeuwse, gepleisterde boerderij met rechts opkamer, waarin venster met middenstijl en luiken. Muurankers. Op het erf een deels stenen, deels houten schuur met hoog, rieten schilddak.
Noldijk 126	Boerderij met woonhuis onder pannen zadeldak met puntgevel, gedateerd 1820. Grote, gepotdekselde schuur met rieten dak, dat boven de luiken vijf keer is opgewipt.
Noldijk 181-183	Boerderij onder rieten zadeldak met puntgevel op het midden van de lange zijde aan de dijk. Vlechtingen en sierankers, 17e eeuw. Vensters met negenruitsramen.
Voordijk 388	"Westerhoeve". Boerderij van het Vlaamse middenlangstype, eerste helft 19e eeuw. Woonhuis met puntgevel en zadeldak. Dubbele deur in pilasteromlijsting, zesruitsschuiframes.
Voordijk 412-414	Boerderij uit 1728 met puntgevel, waarin gepolychromeerde gevelsteen (1650) ankers: 1728 en vensters met twaalfruits- schuiframes.
Voordijk 464	Boerderijencomplex bestaande uit een waarschijnlijk omstreeks 1880 gebouwde boerderij van het Vlaamse Schuurtype met zijlansdeel, vergezeld van een wagenshuur die waarschijnlijk uit dezelfde periode dateert. De aan de voet van de dijk staande, in een voor de streek karakteristieke Traditioneel-ambachtelijke stijl gebouwde boerderij draagt de naam "Vrijenburg".

Ziedewijdsedijk 63

Boerderij uit het einde van de 17e eeuw met rieten wolfdak en in de voorgevel vensters met halve kruiskozijnen en luiken. Gesneden deur uit omstreeks 1800.

LIJST GEMEENTELIJKE MONUMENTEN (2003)

	Kadastr.	Adres	Postcode
1.	C 01052	Achterzeedijk bruggehoofd	3100 AH
2.	C 01076	Barendrechtsebrug sluisje Vredepolder, Achterzeedijk	
3.	C 01022	Achterzeedijk 57, fabrieksgebouw	2992 SB
4.	C 01022	Achterzeedijk 57, schoorsteen	
5.	C 01022	Achterzeedijk 63 t/m 69	2992 SB
6.	C 01053	Achterzeedijk 71	2992 SB
7.	C 01012	Achterzeedijk 73	2992 SB
8.	C 01013	Achterzeedijk 75	2992 SB
9.	B 02592	Doormanplein 5	2992 BC
10.	B 03661	Dorpsstraat 121a/123	2992 BD
11.	B 02581	Dorpsstraat 133	2992 BD
12.	B 02571	Dorpsstraat 136	2992 BE
13.	B 02582	Dorpsstraat 137	2992 BD
14.	B 05166	Dorpsstraat 150/150a	2991 AA
15.	B 02541	Dorpsstraat 163	2992 BD
16.	B 02020	Dorpsstraat 175a	2992 AA
17.	D 08431	Dorpsstraat-Oost 3	2991 CR
18.	D 06101	Dorpsstraat-Oost 29	2991 CR
19.	D 06173	Dorpsstraat-Oost 31	2991 CR
20.	D 06158	Gebroken Meeldijk 68	2991 LC
21.	D 07036	Julianastraat 1	2991 BH
22.	D 02112	Middeldijk 2	2991 VG
23.	B 04467	Middeldijk 62	2992 SJ
24.	B 03410	Middeldijk 90	2992 SJ
25.	B 03410	Middeldijk 92-94	2992 SJ
26.	D 07109	de Noldijk	2991 AH
27.	D 02189	Noldijk 3	2991 VH
28.	D 06344	Noldijk 33	2991 VH
29.	D 02953	Noldijk 115	2991 VJ

30.	D 05122	Noldijk 155	2991 VJ
31.	D 05122	Noldijk 157	2991 VJ
32.	B 01844	Schaatsbaan 1,	2992 PG
33.	B 02144	Singel 29	2992 BN
34.	B 02591	Singel 30	2992 BN
35.	B 02143	Singel 35	2992 BN
36.	D 05582	Stationsweg 92	2991 CN
37.	D 04136	Stationsweg 94	2991 CN
38.	D 07485	Stationsweg 96	2991 CN
39.	D 04137	Stationsweg 98	2991 CN
40.	B 00729	Voordijk 243	2992 AL
41.	B 00614	Voordijk 267	2992 AL
42.	A 01486	Voordijk 278	2992 AM
43.	A 03178	Voordijk 332	2993 BA
44.	B 05478	Voordijk 361	2993 BB
45.	B 01354	Voordijk 379	2993 BC
46.	A 02823	Voordijk 462	2993 BD
47.	D 07499	Ziedewijdsedijk 59	2991 VP

BIJLAGE 4: BEGRIPPENLIJST

A

Aanbouwen: Grondgebonden toevoeging meestal van één bouwlaag aan een gevel van een gebouw.

Aangekapt: Met kap bevestigd aan dakvlak.

Aardtinten: Roodbruine tinten.

Achtergevellijn: Denkbeeldige lijn die strak loopt langs de achtergevel van een gebouw tot aan de perceelsgrenzen.

Achterkant: De achtergevel, het achtererf en het dakvlak aan de achterzijde van een gebouw; de zijgevel, het zijerf en het dakvlak aan de zijkant van een gebouw voorzover die zijde (zijdelings) niet gekeerd is naar de weg of het openbaar groen.

Afdak: Hellend dak, hangend of op stijlen aangebracht tegen een gebouw of een muur, om als gedeeltelijke beschutting te dienen.

Afstemmen: In overeenstemming brengen met.

Antennedragers: Antennemast of andere constructie bedoeld voor de bevestiging van een antenne.

Antenne-installatie: Installatie bestaande uit een antenne, een antennedragers, de bedrading en de al dan niet in een techniekkast opgenomen apparatuur, met de daarbij behorende bevestigingsconstructie.

Asymmetrische kap: Zadeldak met twee ongelijke dakvlakken.

Authentiek: Overeenstemmend met het oorspronkelijke, origineel, eigen kenmerken dragend, oorspronkelijk.

B

Band: Horizontale versiering in de gevel in afwijkend materiaal, meestal natuursteen, kunststeen of baksteen.

Bebouwing: Eén of meer gebouwen en/of andere bouwwerken.

Beschot: Houten bekleding van een muur of dakvlak, inwendig als een lambrisering, meestal niet tot de volle hoogte.

Bedrijfsbebouwing: Gebouwen ten behoeve van bedrijven zoals hallen, werkplaatsen en loodsen; meestal met een utilitair karakter.

Behouden: handhaven, bewaren, in stand houden.

Belendend: Naastgelegen, (direct) grenzend aan.

Bijgebouw: Grondgebonden gebouw meestal van één bouwlaag dat los van het hoofdgebouw op het erf of kavel staat; meestal bedoeld als schuur, tuinhuis of garage.

Blinde wand, muur of gevel: Gevel of muur zonder raam, deur of andere opening.

Boeibo(o)rd: Opstaande kant van een dakgoot of dakrand, meestal uitgevoerd in hout of plaatmateriaal.

Boerderij: Gebouw/gebouwen op een erf met een (oorspronkelijk) agrarische functie en het daarbij horende woonhuis.

Borstwering: Lage dichte muur tot borsthoogte.

Bouwblok: Een geheel van geschakelde bebouwing.

Bouwen: Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen of het vergroten van een bouwwerk.

Bouwlaag: Horizontale reeks ruimten in een gebouw.

Bouwvergunning: Vergunning als bedoeld in artikel 40, eerste lid van de Woningwet.

Bouwperceel: Een aaneengesloten terreinoppervlak, waarop krachtens het plan een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegestaan.

Bouwwerk: Algemene benaming voor alle soorten gebouwde objecten.

Bovenbouw: Bovenste, uit een oogpunt van gebruik meestal belangrijkste gedeelte van een gebouw, meestal in tegenstelling tot de onderbouw, het dragende gedeelte, het fundament.

Bungalow: Meestaal vrijstaande woning waarvan alle vertrekken op de begane grond zijn gesitueerd.

C

Carport: Afdak om de auto onder te stallen, meestal bij of grenzend aan een woning.

Classicisme: Stroming in de bouwkunst, bouwstijl.

Conformereren: Zich voegen naar, gelijkvorming maken, aanpassen aan, afstemmen op.

Context: Omgeving, situatie, geheel van omringende ruimtelijke kenmerken.

Contrasteren: Een tegenstelling vormen.

D

Dak : Overdekking van een gebouw of onderdeel ervan, bestaande uit één of meer hellende vlakken (schilden) of uit een horizontaal vlak.

Dak bedekking: materiaal en constructie waarmee een dakvlak is afgedekt om te voorkomen dat er water binnen kan komen.

Dakbeschot: Bedekking van een kap, bestaande uit planken of delen, die over de gordingen of de daksparen zijn aangebracht.

Dakhelling: De hoek van het dakvlak.

Dakkapel: Ondergeschikte toevoeging aan een dakvlak, vooral bedoeld om de lichttoevoer te verbeteren en het bruikbaar woonoppervlak te vergroten.

Daknok: Hoogste punt van een schuin dak. Horizontale snijlijn van twee dakvlakken, de hoogste lijn van het dak

Dakopbouw: Een toevoeging aan de bouwmassa door het verhogen van de nok of dakrand van het dak, waardoor het silhouet van het oorspronkelijke dak verandert.

Dakraam: Raam in een dak.

Daktrim: Afwerking bovenzijde dakrand ten behoeve van waterkering.

Dakvlak: Een vlak van het dak/kap.

Dakvoet: Laagste punt van een schuin dak. Het snijpunt van de daklijn en de onderliggende gevellijn.

Damwandprofiel: Metalen beplatingmateriaal met een damwandprofilering.

Detail: Ontmoeting/aansluiting van verschillende bouwdelen zoals

gevel en dak of gevel en raam.

Detailering: Uitwerking, weergave van de verschillende onderdelen c.q. aansluitingen.

Diversiteit: Verscheidenheid, afwisseling, variatie.

Drager en invulling: De drager is de constructie van een gebouw, waaraan de invulling is toegevoegd om te beschermen tegen weer en wind (heeft vooral betrekking op gebouwen uit de naoorlogse periode (1950-1970), waarbij het verschil tussen drager en invulling werd gebruikt om de woning in een groot gebouw of rij huizen te onderscheiden).

E

Ensemble: Architectonisch en stedenbouwkundig compositorisch geheel.

Erf: al dan niet bebouwd perceel of een gedeelte daarvan dat direct is gelegen bij een gebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw, en, voor zover een bestemmingsplan van toepassing is, de bestemming deze inrichting niet verbiedt.

Voorerf: gedeelte van het erf dat aan de voorzijde van het gebouw is gelegen.

Achtererf: gedeelte van het erf dat aan de achterzijde van het gebouw is gelegen.

Zijerf: gedeelte van het erf dat aan de zijkant van het gebouw is gelegen.

Eerste verdieping: Tweede bouwlaag van de woning of het woongebouw, een souterrain of kelder niet daaronder begrepen.

Erker: Kleine toevoeging van meestal één bouwlaag aan de gevel van een gebouw, op de begane grond meestal uitgevoerd in metselwerk, hout en glas.

F

Flat: Groot gebouw met meerdere verdiepingen/woonlagen. De appartementen in de flat zijn meestal gelijkvloers en worden op hun beurt flat/flatjes genoemd.

G

Galerij: Gang aan de buitenkant van een (flat)gebouw die toegang verschaft tot de afzonderlijke woningen.

Gebouw: Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

Gepotdekseld: Horizontaal gedeeltelijk over elkaar vallende gevelbeplating (oorspronkelijk houten planken).

Gevel: Verticaal scheidingsvlak van een gebouw tussen buiten en binnen.

(Gevel)geleding: Onderverdeling van de gevel in kleinere vlakken. Verticale, horizontale of figuratieve indeling van de gevel door middel van gevelopeningen, metselwerk, inspringingen of andere gevelkenmerken en -detaileringen.

Gevelmakelaar: Decoratieve bekroning van een geveltop.

Goot: Waterafvoer, veelal tussen gevel en dakvlak.

Gootklos: Zie klossen.

Gootlijn: Veelal horizontale lijn die een goot of meerdere goten aan de gevel vormen.

H

Hoekaanbouw: Grondgebonden toevoeging meestal van één bouwlaag aan de hoek van een gebouw.

Hoek- en kilkeper: snijlijn van twee aansluitende dakvlakken.

Hoofdgebouw: Een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn constructie of afmetingen als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken

I

Industriebebouwing: Bebouwing met een industriële bestemming.

Installatie: set van elektrische beeld- en/of geluidsapparatuur, het aanbrengen van technische toestellen (montage) en/of deze toestellen zelf.

K

Kap: Samenstel van houten, ijzeren of betonnen onderdelen dat de dakbedekking draagt.

Kavel: Grondstuk, kadastrale eenheid.

Keper: Snijlijn van twee aansluitende dakvlakken.

Kern: Veelal kleinschalig stedelijk gebied, ook wel centrum van een dorp of stad.

Klossen: Uit de muur stekende houten of gemetselde blokjes ter ondersteuning van uitstekende onderdelen van een gebouw zoals dakgoten.

Koofbord: Gebogen vlak dat de overgang vormt van een vlakke zoldering of vlak plafond naar de muur.

Kop: In het algemeen gebruikt om de smalle kant van een rechthoekige vorm aan te duiden, bijvoorbeeld bij een gebouw.

L

Lak: Afwerklaag van schilderwerk.

Landschappelijke waarde: De aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het waarneembare deel van het aardoppervlak, dat wordt bepaald door de onderlinge samenhang en beïnvloeding van (levende en niet levende) natuur.

Latei: Draagbalk boven gevelopening.

Lessenaarsdak: Dak met één hellend, niet onderbroken, dakvlak.

Lichtkoepel: Raamconstructie meestal in een plat dak, in de vorm van een koepel.

Lijst: Een meestal versierde en geprofileerde rand als bekroning van de bovenzijde van een gevel. Kroonlijst, gootlijst.

Lineair: Rechthoekig, langgerekt.

Lint(bebouwing): Langgerekte lijn van (veelal vrijstaande) bebouwing langs een weg of waterverbinding.

Luifel: afdak buiten tegen de muur van een gebouw aangebracht en verder niet ondersteund, meestal boven een deur, raampartij of gehele pui.

M

Maaiveld: Bovenzijde van het terrein dat een bouwwerk omgeeft, de grens tussen grond en lucht, de gemiddelde hoogte van het terrein, grenzend aan de gevels, op het tijdstip van de aanvraag om bouwvergunning.

Mansardekap: Een dak met aan één of meerdere zijden onder een stompe hoek geknikt of gebroken dakvlak.

Markies: Opvouwbaar zonnescherm.

Massa: Zichtbaar volume van bebouwing.

Metselverband: Het zichtbare patroon van metselwerk.

Middenstijl: Verticaal deel in het midden van een deur- of raamkozijn.

Monument: Aangewezen onroerend goed als bedoeld in artikel 3 van de Monumentenwet 1988, zoals deze luidt op het tijdstip van het in ontwerp ter inzage leggen van het ontwerp van dit plan.

Muurdam: penant, gedeelte van een muur tussen twee openingen (vensters of deuren) waarvan de hoogte groter is dan de breedte

N

Natuurlijke waarde: De aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door geologische, geomorfologische, bodemkundige en biologische elementen, zowel afzonderlijk als in onderlinge samenhang.

Negge: Het vlak c.q. de maat tussen de buitenkant van de gevel en het kozijn.

O

Ondergeschikt: Voert niet de boventoon.

Onderbouw: Het onderdeel van een gebouw; heeft meestal betrekking op de begane grond van een huis met meerdere verdiepingen.

Ontsluiting: De toegang tot een gebouw, gebied of een terrein.

Oorspronkelijk: Origineel, aanvankelijke vorm, authentiek.

Oorspronkelijke gevel: Gevel van een gebouw zoals deze nieuw is gebouwd.

Openbaar groen: Met het openbaar groen wordt bedoeld hetgeen daaronder in het normale spraakgebruik wordt verstaan, zoals parken plantsoenen en speelveldjes, die het gehele jaar (of een groot deel van het jaar) voor het publiek toegankelijk zijn. Een weiland, bossage of water kan in dit verband niet worden aangemerkt als openbaar groen.

Orthogonaal: Rechthoekig.

Oriëntatie: De hoofdrichting van een gebouw.

Overstek: Bouwdeel dat vooruitsteekt ten opzichte van het eronder gelegen deel.

P

Paneel: Rechthoekig vlak, geplaatst in een omlijsting.

Penant: Gemetselde steunpilaar van het fundament van een gebouw. Gedeelte van een gevel tussen twee openingen (vensters of deuren) waarvan de hoogte groter is dan de breedte

Pilaster: Weinig uitspringende muurpijler, die dient om een boog of hoofdgestel te dragen.

Plaatmateriaal: Materiaal van kunststof, staal, hout meestal ten behoeve van gevelbekleding.

Plint: Een duidelijk te onderscheiden horizontale lijn aan de onderzijde van een gebouw.

Profiel: omtrek van een gebouw of bouwdeel (bijvoorbeeld kozijn) of een doorsnede daarvan.

Profilering: aangebrachte vorm en maatvoering van profiel

Portiek: Gemeenschappelijk trappenhuis en/of een terugspringende ruimte voor de straat- of toegangsdeur.

R

Raamdorpel: Horizontal stenen element onder de onderdorpel van een houten kozijn, dat ervoor zorgt dat water onder het kozijn buiten het muurvlak wordt afgevoerd.

Raamhout: Hout waaruit ramen vervaardigd worden of omlijsting waarbinnen het paneel van een deur of beschot wordt ingesloten. Ook wel draaiende of schuivende delen van kozijn/post.

Referentiekader: Het geheel van waarden en normen binnen een bepaalde groep waarnaar verwezen kan worden.

Renovatie: Vernieuwing.

Respecteren: Met eerbied behandelen, eerbiedigen, waarderen.

Rijteswoningen: Geschakelde eengezinswoningen in een rij.

Ritmiek: Regelmatige herhaling.

Rollaag: Een in verband gemetselde laag van op hun kant of kop gemetselde stenen. Horizontale of gebogen rij stenen of betonbalk boven een gevelopening of aan de bovenzijde van een gemetselde wand.

Rooilijn: Lijn die in het bestemmingsplan of bouwverordening aangeeft waarbinnen gebouwd mag worden.

S

Schilddak: Dak, gevormd door twee driehoekige schilden aan de smalle en twee trapeziumvormige aan de lange zijde.

Slagenlandschap: Een landschap met langgerekte ontginningslinten met haaks daarop een stelsel van smalle kavels gescheiden door afwateringsloten.

Situering: Plaats van het bouwwerk in zijn omgeving.

Speklaag: lichte natuurstenen band als afwisseling in baksteenmetselwerk Oorspronkelijk van natuursteen, later ook van kunststeen of beton.

Stijl: Architectuur of vormgeving uit een bepaalde periode of van een

bepaalde stroming.

T

Tent-, punt- of piramidedak: Dak gevormd door vier driehoekige dakschilden die in één punt bijeenkomen.

Textuur: De waarneembare structuur van een materiaal (bij metselwerk dus de oneffenheden van de steen en het voegwerk).

Timpaan: Driehoekig of segmentvormige bekroning van een (klassiek) gebouw of van een onderdeel daarvan.

U

Uitbouw: Aan het gebouw vastzittend bouwwerk dat rechtstreeks vanuit het gebouw toegankelijk is.

V

Verdieping: bouwlaag

Volant: Strook stof als afronding en versiering van zonnescherm of markies.

Voorgevellijn: Denkbeeldige lijn die strak loopt langs de voorgevel van een bouwwerk tot aan de perceelsgrenzen.

Voorgevelrooilijn: Voorgevelrooilijn als bedoeld in het bestemmingsplan dan wel de gemeentelijke bouwverordening.

Voorkant: De voorgevel, het voorerf en het dakvlak aan de voorzijde van een gebouw; de zijgevel, het zijerf en het dakvlak aan de zijkant van een gebouw voorzover die zijde (zijdelings) gekeerd is naar de weg of het openbaar groen.

W

Weg: Weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994.

Windveer: Plank bevestigd langs de kanten van een met riet of pannen gedekt dak ter afdekking van de voorrand. Worden soms aan de bovenzijde over elkaar gekeept.

Woning: Een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijke huishouding.

Wolfdak/wolfeinden: Meestal een zadeldak waarvan één of beide dakschilden op de kop een afgeknot dakschild heeft (wolfeind).

Z

Zadeldak: Een dak dat aan twee zijden schuin is met een symmetrisch profiel.

Zijgevellijn: Denkbeeldige lijn die strak loopt langs de zijgevel van een bouwwerk tot aan de perceelsgrenzen.